

วันที่ 25 เมษายน 2562:

15.00 น.- 18.00 น.: กิจกรรมระดมความคิด Learning Vision ของโรงเรียนตัวเอง และให้การบ้านในโจทย์ “ท่านมีเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ให้เด็กในโรงเรียนอย่างไร อยากให้เด็กมีบุคลิก หรือทักษะอย่างไร”

กิจกรรมที่ 3 : ประเด็นคำถาม Session 2

1. วิเคราะห์โรงเรียนว่าอะไรคือต้นทุนที่จะนำมาสร้างเป็น Learning Space
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ (ทั้ง 2 คำถาม ให้เวลา 30 นาที)
3. ช่วยกันวางแผนและออกแบบ Learning Space ให้ตอบโจทย์กับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อ 2 (ให้เวลา 30 นาที)

กิจกรรมที่ 4 : นำเสนอผลงานตามโจทย์ ประเด็นคำถาม Session 2

โรงเรียนบ้านโนนคูณ

เราต้องการจะไปขยายผลที่โรงเรียน ทำยังไงให้เพื่อนเขาได้เรียนรู้กับเราเหมือนกับที่เราได้มาในครั้งนี้นะ การขยายผลในครั้งนี้ก็คือการกลับไปชวนเขาทำที่เขาไม่รู้ตัว โจทย์ก็คือ Sand Box ไม่มีกระบะทรายเลยตลอดชีวิต ครูอนุบาลก็เลยอยากได้ ฉะนั้นจึงเป็นที่มาของ Happy Word ซึ่งกระบะทรายของเราก็คือดินนาเราเยอะ เราจะใช้วิธีการขนดินนาเข้าไปสร้างเป็นกระบะทราย Concept คร่าว ๆ ก็คือการที่เรากลับไป

ชวนเพื่อนๆ ที่ไม่ได้มาวันนี้ได้เรียนรู้ไปพร้อมกัน นั่นก็แปลว่าไปชวนกันทำ Happy Word ให้น้องอนุบาลกันเถอะ ซึ่งแต่ละคนก็จะมีศักยภาพที่ต่างกันไป ต้นทุนที่เรามีอยู่ก็คือสิ่งที่เรามีแต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เช่น เตาย่างบาร์บีคิว หรือว่าอ่างซิงค์ล้างที่ทิ้งไว้อยู่ในห้องเก็บของ หรือไม่กี่เครื่องครัวที่เราไม่ได้ใช้แล้ว

ส่วนดินนา รอบๆโรงเรียนของเราเป็นที่นา ฉะนั้นพื้นที่ตรงนั้นสามารถนำเอามาใช้ได้และล่อรถที่ใช้ประโยชน์บ้างและทั้งไม่ได้ใช้ประโยชน์บ้าง รื้อกลับมาใช้ใหม่และพวกขอไม่ให้ใช้ประโยชน์ได้มาหลอมรวมเป็น Happy Word เมืองแห่งความสุขของลูกๆ

ประเด็นคือ จะเป็นจุดที่เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นต่างๆที่เด็กชอบคือทราย ตรงนี้จะเป็นรั้วระแนงที่อยู่ข้างตึกอนุบาลที่มีอยู่เดิมเราก็จะปรับปรุงให้มันคงขึ้น ถัดมาก็จะเป็นโซนครัวมีเครื่องครัวที่วางไว้ มีเตาสามขาให้เด็กได้เรียนรู้แล้ว Idea ของครูเราจะไม่ซื้อทรายที่เป็นเม็ดเพราะมันอันตรายถ้าเข้าตาเด็กและเราต้องลงทุนซื้อด้วย เราจะใช้ดินที่มีลักษณะหลายๆแบบที่มีอยู่รอบๆโรงเรียน เด็กจะได้เล่นทั้งงานศิลปะ งานปั้นและงานครัวต่างๆ ส่วนที่หนึ่งจะใช้เป็นต่อไม้ที่มีอยู่แล้วแทนที่หนึ่งมาหินอ่อนเป็นโซนโต๊ะให้เขานั่งเล่นได้

เป้าหมายคือให้น้องอนุบาลใช้ในช่วงกิจกรรมการเล่นด้วยตัวของเขาเอง เช่น การใช้มือในการสร้างหรือการปั้นสร้างเมืองของเขา พัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อ การเล่นขายของ การเล่นการทำเครื่องครัว บทบาทสมมุติในกิจกรรมของเขา ได้พัฒนาการด้านทักษะทางสังคมหรือการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นและการมีความรับผิดชอบ แต่เป้าหมายอื่นที่จะได้ก็คือ น้องปฐมก็จะเข้ามาใช้ประโยชน์ได้ด้วย เช่น เขาเข้าไปสร้างเมืองโดยได้รับโจทย์มาจากคุณครู เมืองของหนูเป็นอะไรบ้างให้เขาปักชื่อที่เป็นภาษาอังกฤษใส่ ให้พื้นที่นี้เป็นเมืองของเขา ให้เขาปั้นของเขาเอง แล้วก็ใช้กระดาษขีดเขียนเป็นป้ายให้เขาได้เรียนรู้

สำหรับครูวิทยาศาสตร์สามารถใช้เป็นลักษณะการเรียนรู้ลักษณะทางกายภาพของดิน ว่าดินเหนียว ดินร่วน ดินทรายเป็นยังไง คุณสมบัติของดิน ลักษณะการอุ้มน้ำของดิน เขาจะสามารถเรียนรู้จากของจริงที่เขาได้เห็นและได้เล่นตรงนี้ นอกจากดินก็จะมีลักษณะกายภาพโดยทั่วไปของอากาศ ดิน แร่หินที่สามารถมาประยุกต์ใช้กับวิทยาศาสตร์ได้

สุดท้ายเราต้องการขยายผลพอเราได้ตรงนี้ขึ้นมา บางทีเราอาจจะไม่ได้อย่างที่เราวาดไว้เพราะว่าเขาจะเปลี่ยนแปลงเหมือนกับเราไหม เพราะอันนี้แค่สิ่งที่เรามากัน 5 คนสร้างหรือวาดเอาไว้ก่อน แต่พอไปถึงโรงเรียนแล้วอาจจะปรับเปลี่ยน อาจจะไม่ใช่ Happy Word แบบนี้แล้วก็ได้ ขึ้นอยู่กับคุณครูที่อยากเสนอแล้วมันก็จะเนรมิตขึ้นมาด้วยพลังของเรา หลังจากนั้นเราก็จะมาถามครูทุกคนว่าคุณครูแต่ละท่านรู้สึกยังไงได้อะไรและใช้ประโยชน์อะไร เป็นการ Reflection ตอนท้าย นั้นแปลว่าเรานำสิ่งที่เราเรียนรู้ที่นี้ไปสู่คุณครูด้วย เรียนรู้พร้อมกันค่ะ

อาจารย์สืบศักดิ์ น้อยดัด : จริงๆแล้วก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจเพราะว่าเป็นสิ่งที่กำลังจะไปสร้างการเรียนรู้ก็ดูเหมือนว่าถ้าเด็กได้มีพื้นที่นี้อย่างจริงจังมันก็น่าจะเป็นการเรียนรู้ของเด็กพื้นที่หนึ่ง ตอนนี้คุณครูแจ่มเป็นคนคิด แต่คุณครูแจ่มบอกว่าไม่รู้ว่าจะกลับไปโรงเรียนจะได้ออกมาเป็นแบบนี้หรือเปล่า ถ้าท่านคิดว่าท่านจะให้มันไปเกิดขึ้นจริงท่านต้องกลับไปแล้วลองไปทำก่อน เพราะว่าการเรียนรู้ตรงนี้สำหรับเด็กเล็กก็ดีเพราะว่าอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้เขาจะได้เข้ามาเล่นกับบริบทวิถีชีวิตที่เรา กำลังจะทำให้เขารู้จักสิ่งต่างๆแล้วก็ยังมีเรื่องการในเรื่องของการมีวินัย เพราะฉะนั้นเด็กเล่นแล้วเด็กก็ต้องรู้จักดูแลรักษาเก็บเข้าไปที่เดิม

คุณปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร (พี่เปา) : อันนี้อยากให้กำลังใจแล้วก็ชื่นชมทีมนี้นะคะว่าคำนึงถึงเรื่องของการสร้าง Teamwork ก็ไม่เสียแรงที่ชวนกันคุยอยู่นาน เพราะฉะนั้นสิ่งที่เขาชี้ประเด็นสำคัญก็คือว่านี่มันเป็นความคิดของผอ. 1 คนและครูอีก 4 คน คุณจะไปชวนกันคุยอีกที่ว่าโจทย์นี้ยังใช้อยู่ไหม แล้วถ้าใช่แล้วเราจะทำอย่างไร เพราะฉะนั้นทีมนี่จึงเป็นทีมที่น่าสนใจว่าไม่ได้คิดเพียงกิจกรรมแต่คิดถึงการสร้าง Teamwork แล้วถ้าผอ. ได้ทีมที่ดีท่านจะทำอะไรก็สำเร็จ ลองทำ Learning Space แบบนี้เป็นเครื่องมือในการสร้าง Team Building ไปเลย ถ้าสำเร็จท่านก็จะได้ทั้งพลังของครูทุกคนขึ้นมา ตรงนี้พี่เปาก็อยากชมเชยว่าทำได้ดี

แต่ที่พี่เปาตั้งข้อสังเกตก็คือ เวลาอาจารย์ไปเอาดินแบบต่างๆมาใส่ไว้ตรงนี้นั้นเป็นการจำลอง คราวนี้เด็กไปดูในความเป็นเด็ก แต่ที่พูดอยู่ยังติดความเป็นครูอยู่ แต่มีดินสารพัดแบบก็น่าสนใจอยู่ แต่ไปลองคิดว่ามันเหมาะกับร่างน้อยๆผิวน้อยๆหรือเปล่า และอีกข้อหนึ่งก็คือวิทยาศาสตร์ เรียนชนิดของดิน กองนี้เป็นดินนา กองนี้เป็นทรายมันคือโลกจำลองเหมือนกันนะ แต่ถ้าดิฉันไปแปลงนาแล้วก็หยิบดีดินท้องนามันเป็นอย่างนี้เอง แต่ถ้ากรอบ 4 เหลี่ยมของอาจารย์จะเขียนบอกเด็กใช้ใหม่ว่าเป็นดินอะไร เพราะถ้าไม่เขียนพอหยิบบ้างมาก็ไม่รู้เหมือนกันว่านี่คือดินอะไร เพราะฉะนั้นวิทยาศาสตร์แทบจะสอนความแตกต่างหลากหลายของดินโดยที่ไปหยิบดินมาแล้วมันจะเวิร์คหรือเปล่า มันจะสนุก มันจะทำท่ายสำหรับพี่ประถม 6 หรือเปล่า เพราะฉะนั้น Learning Space อาจจะไม่ต้องอยู่ในโรงเรียน เพราะโรงเรียนเรามี 6 ไร่แต่มันไปอยู่ในชุมชนก็ได้ แต่ตรงนี้คิดมาทีละละจะต้องลองคิดว่าเหมาะกับวัยต่างๆหรือเปล่า แล้วเขารู้สึกเป็นอิสระในการออกแบบการเรียนรู้หรือเปล่า

ข้อสุดท้ายคือเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้แล้วก็ใช้พื้นที่ที่เป็น Learning Space นิยามของ Learning Space ต้องไม่กดดันด้วย เพราะฉะนั้น Learning Space กับฐานการเรียนรู้ต่างกัน ตรงที่ฐานการเรียนรู้มันเป็นเป้าของครู มันเป็นการออกแบบของครู แล้วให้เด็กไปหย่อนอยู่ในฐานแล้วเรียนรู้ แต่ถ้า

Learning Space เด็กออกแบบการเรียนรู้เองโดยที่ครูสร้างบริบทให้เด็กเข้าไปเรียนรู้ เพราะฉะนั้นบางครั้งมันอาจใช้ไม่ได้ทุกวิชา แต่ครูอาจจะต้องวางเป้าหมาย Competency คือทักษะที่เด็กน่าจะจะได้ ส่วนการออกแบบการเรียนรู้ที่เด็กอาจจะต้องออกแบบเอง ฝากทีมนี้ไปคิดต่อ ขอให้สำเร็จและอยากจะตามไปดู และไม่ใช่แค่ครูที่สามารถช่วยกันคิดแต่ผู้ปกครองก็สามารถช่วยกันคิดได้เหมือนกันและนี่ก็คือความก้าวหน้าของโรงเรียนโนนคุณตะ

โรงเรียนบ้านเพียนาม

สิ่งเราจะกลับไปทำเรามุ่งไปที่ห้องเรียนก่อน โดยเฉพาะห้องเรียนที่เรามีต้นทุนเรามีครบหมดอยู่แล้ว ยกตัวอย่างเช่น สื่อการเรียนการสอนที่เป็น Computer หรือระบบ Internet และ Smart TV เรามีความมุ่งมั่นที่จะกลับไปเรียนเชิญคุณครูที่จะมาสร้าง Dream Team ที่จะมาช่วยกันปฏิบัติตรงนี้ให้ไปสู่สิ่งที่เราตั้งใจจะทำให้ เป้าหมายจะให้นักเรียนได้มีแหล่งเรียนรู้โดยที่เราจะใช้สื่อต่างๆที่ได้พูดไปแล้วเพื่อให้สอดคล้องกับ 8 กลุ่ม

สาระที่ลูกๆนักเรียนจะได้หาข้อมูลสืบค้นต่างๆและใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยคุณครูจะเป็นผู้วางโจทย์ให้ สิ่งที่ผมได้นำเสนอตรงนี้ก็เพื่อให้ครูวางโจทย์แล้วให้นักเรียนลงไปทำ ไปสืบค้นหาข้อมูลต่างๆและนี่คือเป้าหมายที่เราจะทำโดยมีครู นักเรียนและผู้ปกครองช่วยกันออกแบบห้องเรียน เมื่อจัดห้องเรียนเสร็จเราก็จะมีการวางแผนติดตั้งอุปกรณ์ที่ให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วยเพื่อที่เราจะได้ชัดเจนกับบริบทที่ผู้ปกครองอยากให้ลูกๆหลานๆได้เรียนรู้ และสุดท้ายเราก็จะมีการทดลองใช้ ประเมินและปรับปรุงแล้วก็วางแผนเพื่อที่จะพัฒนาให้มันดียิ่งขึ้น

เรื่องการออกแบบที่โรงเรียนของเราจัดทำลักษณะของ Indoor เพราะว่าเหมือนกันกับการเปลี่ยนแปลงครับ ก่อนที่เราจะไปเปลี่ยนแปลงผู้อื่นเราก็ต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองก่อน โดยเริ่มจากห้องเรียนก่อน ก่อนที่จะออกไปข้างนอก เพราะฉะนั้นในการออกแบบห้องเรียนของเรายังเป็นเครื่องหมายคำถามอยู่นั้นก็คือว่าเราวัสดุอุปกรณ์และมีต้นทุนแบบนี้แล้วเรากลับไปเราจะต้องเปลี่ยนแปลงยังไงให้ได้เป็น Learning Space ในห้องเรียน กลับไปเราจะประชุมกลุ่มของคุณครูก่อนแล้วคุณครูประชุมร่วมกับนักเรียนว่าจะทำยังไงให้เขาได้มีส่วนร่วมในการออกแบบวางแผน เพราะว่าบางสิ่งบางอย่างลูกๆเขาอาจจะมีส่วนร่วมจาก

บางสิ่งที่เขาได้อยู่ เช่น หนังสือที่เขาอยากเอามาแชร์กับเพื่อนเขาก็สามารถเอามาแชร์ได้ และนี่คือที่มาของเครื่องหมายคำถาม เพราะว่าต้องไปร่วมมือกับลูกๆ ด้วยในการออกแบบห้องเรียน ท้ายที่สุดเมื่อเราออกแบบ Learning Space ตรงนี้เสร็จเราจะเข้าสู่การออกแบบข้างนอก แต่ตอนนี้เราจะทำในห้องก่อน เราค่อยออกไปทำนอกพื้นที่นั่นก็คือบริเวณรอบๆ โรงเรียนของเรา

อาจารย์ ดร.วรพล อังกูรรัตน์ : เห็นความพยายามในแนวคิดที่อยากจะเอาเครื่องมือต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง Internet Computer หรือ Smart TV ทั้งหลายที่มีอยู่แล้วเอากลับมา แต่ภาพที่เรายังไม่เห็น ซึ่งก็คือภาพการออกแบบตรงนั้น เรายังนึกไม่ออกว่าห้องเรียนของโรงเรียนเพียนามมันเป็นยังไง โดยหลักแล้วเรายังไม่เห็น แต่สิ่งหนึ่งที่เรารู้ อย่างหนึ่งว่าจากที่คุณครูมาเห็นภาพที่นี้ เห็นการ Comment จากอาจารย์ประกาศออกไปเมื่อวานนี้ ว่าห้องเรียนนั้นเราน่าจะมีเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ของเด็กๆ เป็นพื้นที่สบายะสถานให้กับเด็กๆ ได้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ดังนั้นสิ่งต่างๆ ที่มันรกๆ ผงัหรือบอร์ดที่มีเยอะแยะเต็มไปหมดแล้วติดไปแล้วสองปีสามปีแล้วใช้เพียงแค่ครั้งเดียวแล้วเราก็กลิ้งมันไป สิ่งต่างๆ เหล่านั้นมันอาจจะถูกปลงลงจากผนังซะ สิ่งต่างๆ ที่เราอาจจะเคยมีสัญญาณหรือสีที่มันมืดๆ มันอาจจะถูกปรับเปลี่ยนทาสีให้มันสว่างขึ้น ทำยังไงที่จะให้ห้องนั้นมีอากาศที่ Fro ขึ้นทำให้ห้องเรียนนั้นเด็กๆ เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข อันนี้คือสิ่งที่เราวาดฝันว่ามันน่าจะเป็นอย่างนั้น ส่วนอุปกรณ์ต่างๆ ที่โรงเรียนมีต้นทุนอยู่แล้วมันก็น่าจะมีกระบวนการคิดในการที่จะเอามาใช้ให้ถูกต้อง อันนี้ก็คืออีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องตามมา แต่เรายังไม่เห็นภาพแต่เราก็หวังว่าจะเห็นภาพนี้เกิดขึ้น

สรุปโรงเรียนบ้านเพียนาม

- จะกลับไปเปลี่ยนห้องเรียนทุกห้องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6
- เราจะคืนพื้นที่ห้องเรียนให้เด็กทั้งหมด อะไรที่มีอยู่แล้วรกๆ หรือที่ครูเป็นใหญ่เราจะลดตรงนั้นลง แล้วให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ว่างแล้วให้เด็กเขาใส่จินตนาการของเขาลงไปในการที่จะสร้างร่วมกับครูและผู้ปกครอง เป็นห้องเรียนที่เด็กสามารถนั่ง นอน เรียนและเล่นได้
- ดึงผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เพราะว่าเขาจะได้เห็นคุณค่าในสิ่งที่เราทำ
- เทคโนโลยีที่เราได้อยู่เราจะเอาไปลงมันจะเป็นตัวเสริมเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับเด็ก สร้าง KPA ให้กับผู้เรียนโดยคุณครูจะให้โจทย์
- อยากให้ทีมงานเข้าไปติดตามโรงเรียนเราในบริบทของเรา

อาจารย์สืบทัด ห้อยดัด : ขออนุญาตเสริมอีกสักนิดเพราะว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจเพราะว่าเป็น Indoor ข้างใน แล้วพอ.ท่านก็พูดถูกต้องแล้วละว่าท่านอธิบายไม่ได้ เพราะว่าท่านยังไม่ได้มองรายละเอียดของตรงนี้ให้ท่านลองมอง เพราะตอนนี้เอกมีข้อสังเกตว่าตอนนี้ท่านเอาทุนโรงเรียนที่มี Internet Computer Smart TV และมีหนังสือเสริม ท่านกำลังไปจัดห้องเรียนข้างใน เอกมองได้แค่ว่าเป็นฟังก์ชันที่มันจะเกิดขึ้น แล้วคราวนี้เอกก็จะมองภาพไปอย่างรวดเร็วเลยที่ท่านพอ.แลกเปลี่ยนให้ฟัง อนุบาล - ป.6 จะเป็นเหมือนกันหมดเลย จะเป็นภาพเดียวกันหมดเลย แต่สิ่งที่ท่านจะไปพลิกได้ว่าพลิกโฉมห้องเรียนนี้ให้ได้ ท่านอาจจะไปทำให้มันมีความหมายมากกว่าเดิม ให้แต่ละระดับชั้นเป็น Them เรื่องอะไรซัก Them หนึ่ง ตรงนี้มันก็จะเห็นแต่ละช่วงที่เขาจะรับช่วงต่อ เพราะไม่เช่นนั้นมันจะเห็นเลยว่าตั้งแต่อนุบาล - ป.6 เป็นห้องที่มันเหมือนกัน มี Smart TV เราก็ดูมันไว้ทุกห้องเหมือนกัน แต่ถ้าพอ.นำเอาทุนเดิมที่มีแล้วไปผสมผสานกับการเรียนรู้ เพราะว่าโรงเรียนนี้เป็นอีกหนึ่งกรณีที่โรงเรียนอื่นน่าจะได้ฟังแล้วกลับไปใคร่ครวญด้วยนะครับ ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องท้าทาย เพราะถ้าพอ.จะไปพลิกให้มันเกิดการเรียนรู้แบบที่พี่เปาบอกพอ.อาจจะต้องจัดเป็น Them แต่ละระดับชั้น

คุณปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร (พี่เปา) : ท่านจะเห็นว่าสิ่งที่อาจารย์ประกายทรรธตั้งคำถามข้อที่ 1 วิเคราะห์ทุนจริงๆวิเคราะห์ทุนมันบวกกับสิ่งที่ขาดได้คือปัญหา กับสิ่งที่ 2 คือเป้าหมายในการสร้างการเรียนรู้คืออะไร ถ้าท่านพูดตรงนี้ไม่ชัด ท่านจะออกแบบข้อ 3 เป็นกิจกรรมลอยทั้งหมดเลย ทำไมเราถึงให้เวลาท่านวิเคราะห์ 2 โจทย์นี้แล้วแปะเอาไว้ก่อนเพราะมีเช่นนั้นเราก็ออกแบบกิจกรรมเลยสิ แต่เรามี 3 ข้อ เพราะฉะนั้นเป็นตัวอย่างที่อยากให้กลุ่มอื่นกลับมาคิดให้เห็นภาพแล้วก็ให้เห็นขั้นตอนกระบวนการต่างๆของกระบวนการคิด เพราะมันสำคัญมากๆเลย เพราะฉะนั้นตรงนี้อาจฝากเอาไว้ แล้วถ้าโจทย์แบบนี้ชัดขอเสริมตัวอย่างของแต่ละห้องในแต่ละกลุ่มเป้าหมายที่อาจารย์เอกพูดถึงว่าวางกลุ่มเป้าหมายแต่ละชั้นให้แตกต่างกัน ก็เราคุยกันแล้วไม่ว่า Learning Space ต้องตอบโจทย์แต่ละช่วงวัยของเด็กแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เพราะฉะนั้นมันไม่ได้นะที่ห้องเรียนออกมาหน้าตาเหมือนกันหมด แล้วลองดูสิ่งที่อาศรมศิลป์เขาคลี่ให้ดูสิ เปลี่ยนห้องเรียนให้เอาโต๊ะเก้าอี้ออกมาหมดเลยกลายเป็นห้อง Studio แล้วหลังห้องเรียนเคลียร์ออกมาหมดเลยแล้วทำเป็นห้องครัว เขามีเป้าหมายชัดเจนเพื่อที่จะให้เด็กมี Skill อะไรจริงๆแล้วเขาต้องการอยากเห็นอะไรถึงต้องเปลี่ยนห้องเรียนเป็น Studio มองให้ลึกไปถึงตรงนั้นแล้วท่านทำงานจะมีความหมาย

โรงเรียนบ้านพรหมเจริญ

คะจากโรงเรียนบ้านพรหมเจริญ จากโจทย์ข้อ 1
ทุนที่โรงเรียนของเรามีก็คือ คราว PBL ที่มีอยู่แล้วแต่
ไม่ได้ใช้งานเต็มที่ ด้วยสาเหตุที่วัสดุอุปกรณ์อาจจะยัง
ไม่ครบหรืออุปกรณ์ที่ใช้ได้บ้างและที่ใช้ไม่ได้บ้าง จาก
สิ่งเรามีอยู่แล้วเราก็คิดว่าอยากจะสร้าง Learning
Space ให้สามารถต่อยอดได้ดีขึ้นโดยเป้าหมายของ
เราจะมี ASK

- A คือ อยากให้เด็กเกิดความรับผิดชอบ การมีจิตอาสา มีน้ำใจและการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- S คือ การได้ทักษะหลายอย่าง เช่น ทักษะการใช้เครื่องมือ ทักษะในการแก้ไขปัญหา ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะทางคณิตศาสตร์ในการวัดและการตวง ทักษะการสังเกต ทักษะการพูดและสื่อสารและทักษะในการใช้เทคโนโลยีสืบค้นสูตรต่างๆและสำหรับพีโตๆจะได้ออกแบบ Packet
- K คือ ได้ความรู้ในเรื่องของการใช้วัสดุอุปกรณ์ ได้รู้จักคุณสมบัติวัสดุต่างๆ ได้การคิดคำนวณต้นทุน กำไรและสามารถคาดคะเนในการหาคำตอบได้

ในการสร้างตัวนี้เราก็จะไปแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ เราจะไปคุยกันกับคุณครูที่โรงเรียนแล้วก็จะช่วยกัน
จัดและสร้างห้องให้มีความเป็นสัดส่วนมากขึ้น จัดหาวัสดุอุปกรณ์ทำเครื่องมือ เช่น เตาอบของเราให้สามารถ
ใช้งานได้ทุกเครื่อง เครื่องมือตัวไหนที่ยังขาดเราก็จะของบประมาณสนับสนุนแล้วก็เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะทำ
พวกแป้ง และวัสดุฝึกสอนต่างๆ จากนั้นเราก็จะจัดตาราง จัดผู้รับผิดชอบว่าแต่ละห้องใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ
และจัดทำตารางการใช้ห้อง ก็คือโรงเรียนของเราจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ PBL เราจะให้แต่ละชั้น
มาเวียนใช้ห้องในการทำขนม โดยเราจะเวียนชั้นละ 1 วันเวียนไปเรื่อยๆ เมื่อแต่ละชั้นทำเราก็จะมีโครงการ
อาหารกลางวันที่รองรับผลผลิตของเรา แล้วก็จะจัดจำหน่ายที่ตลาดชุมชน ในการทำขนมจะมีครูคอยถาม
นักเรียนว่าอยากขนมอะไร เด็กจะได้มีสูตรขนมเป็นของตัวเองและแต่ละระดับชั้นจะมีสูตรและสินค้าเป็นของ
ตัวเองและหลังจากทำขนมเสร็จก็ชวนนักเรียนทำกิจกรรม AAR

อาจารย์สืบทัด น้อยดัด : ก็เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งโรงเรียนนะครับท่านผอ.ที่มีความน่าสนใจ ขอชื่นชม
คุณครูทั้ง 2 คนที่พยายามจะสื่อสาร คือตอนนี้เรากำลังพูดถึงการอยู่ในพื้นที่ของ Learning Space ในเรื่องนี้
มันต้องดูว่าบางทีการที่เราจะสร้างสิ่งที่คุณครูนำเสนอมันจะไปตกอยู่ในเรื่องของการเรียนรู้ที่กำลังพาเรียนรู้

เป็นเรื่องเป็นราวให้ทำงาน โดยครูก็พูดชัดอยู่แล้วว่าใช้ทุนเดิมที่มีอยู่ในโรงเรียน ก็จริงซึ่งเดิมเป็นห้องกิจกรรมครัว แล้วอะไรล่ะที่มันจะเปลี่ยนแปลงขึ้นมา คำว่าพื้นที่การเรียนรู้ เตาอบพวกนี้ถ้าคุณครูไม่ออกแบบการเรียนรู้เด็กจะไปอบกันไหม นี่แหละเป็นจุดหนึ่งที่คุณครูต้องตีเรื่อง Learning Space นี้ให้ได้ เพราะว่าอันนี้มันเป็นห้องปฏิบัติการ คือเป็นห้องแล็บให้เด็กได้ลงมือทำ แต่คราวนี้พื้นที่การเรียนรู้ตรงนี้ คุณครูก็ทำอยู่แล้ว แต่สิ่งที่คุณครูกำลังแชร์เมื่อก๊อมนักคือภาพเดิม แล้วอะไรล่ะที่คิดว่ามันจะก้าวไปได้ แต่สิ่งที่ท่านทำมันดีอยู่แล้ว สิ่งที่คุณครูพูดมา ASK มันตรงและชัดอยู่แล้ว

คุณปิยาภรณ์ มั่นทะจิตร (พีเปา) : สิ่งที่เราเรียนพรหมเจริญนำเสนอไปเราจะเห็นว่ามีความเป็น Project Best Learning แล้วบทบาทของครูก็คือ ให้ทำแล้วก็ต้องมีตัววัดให้ชัด แต่อาจารย์ก็พูดตัววัดได้ชัดเจน นอกจากพูดตัววัดแล้วยังจะต้องมาทำ Reflection เพื่อเช็คตัววัดว่าได้จริงหรือเปล่า ซึ่งไม่ผิดเลยนะถ้าพูดในมิติของ PBL แต่อาจารย์ติตรอง PBL ท่านเคยอ่านไหม “มือกระบี่ที่ไรกระบี่” คือไม่ติดแล้ว จะไปติดทำไม PBL เพราะเรียกอย่างอื่นก็เหมือนกัน เพราะทั้งหมดนี้ก็คือการเรียนรู้จากการลงมือทำและคิดวิเคราะห์และติดตามค้นหา แต่ประเด็นที่น่าสนใจที่อยากจะชี้ประเด็นก็คือว่าวันนี้เราไม่ได้พูดถึงนวัตกรรมเลย ประเด็นก็คือว่าไม่ว่าคุณจะใช้นวัตกรรมอะไรเรากำลังจะพูดถึง Learning Space ที่ทำให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข

โจทย์ก็คือ โรงเรียนนี้มี Space อยู่แล้วแต่มันก็เป็น Space แห้งๆเหมือนห้องเรียนแห้งๆของเรานั้นแหละ แล้วเราจะทำห้องครัวแห้งๆเป็นห้องครัวที่มีชีวิตได้อย่างไร อย่าไปสับสนกับ PBL เพราะ PBL ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กลงมือทำ แต่ทำไมยังทำให้สนุก ทำไมยังให้มันน่าเข้า เช่นครูโรงเรียนอนุบาลเบญจรักษ์ เขาทำมุมหนังสือแต่เขาไม่ได้ซื้อหนังสือมาเยอะแยะเลย เขาเอื้อแล้วก็จัดอะไรให้เด็กเข้ามา แล้วอะไรที่ทำให้เด็กอยากเข้ามาแล้วก็พัฒนา Skill แต่คุณครูก็พูดชัดเจนว่าต้องการสนับสนุนให้เด็กมี Skill ในเรื่องของการทำงานเป็นทีมและมี Skill ในเรื่องของการทำอาหาร แต่อาจารย์ก็ติดต่อย่นะว่ามันเป็นอีก Part ของการทำอาชีพก็ได้ เพราะทำขนมเสร็จเราก็ขายได้ เพราะฉะนั้นมุมนี้มันจะเป็นมุมผู้ประกอบการหรือห้องผู้ประกอบการเลยก็ได้ เพียงแค่ท่านมีจินตนาการคิดไปเยอะๆ แต่อันนี้ก็ดีแล้วค่ะแค่เริ่มคิดก็ดีแล้ว แต่ว่าอยากจะให้ข้อแนะนำที่มัน ลองชวนคนหลายๆกลุ่มที่นอกจากคุณครูแล้วมาช่วยกันคิด มันจะได้เห็นว่าห้องนี้มันสามารถที่จะจัดอย่างไรให้สร้างการเรียนรู้อย่างที่บอก แต่ว่ามันก็เชิญชวนแล้วมีอิสรภาพเพราะคุณครูหลายวิชาก็มาใช้ได้ แต่ขอปลายเปิดที่เด็กก็มีอิสระในการเสนอแล้วก็ใช้กิจกรรมเข้าจังหวะของตัวเองได้ ตอนนี้ครูมาถูกทางแล้วค่ะแต่ต้องปรับเปลี่ยนให้มันตรงโจทย์อีก

โรงเรียนบ้านสำโรงโคเต่า

ต้นทุนของโรงเรียนบ้านสำโรงโคเฒ่าก็คือ

“ครัว” พอดีที่เราได้ดูคลิปวิดีโอของโรงเรียนรุ่งอรุณ
ต้นทุนของเราก็คือปัญหาคร่ำครึเช่นเดียวกัน มัน
คือโจทย์ของเราชุดๆเลยที่จะนำไปสู่การปรับปรุง
เปลี่ยนแปลงและอีก 3 วันก่อนเปิดเทอม ห้องครัว
โรงเรียนของเราก็จะเป็นแบบนี้ตามที่เรากำลัง
เป้าหมายของเราก็คือ ASK ที่เราเคยได้ทำมา ไม่ว่า
จะให้เด็กได้เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นระบบแล้ว

แก้ปัญหาเฉพาะหน้าในสิ่งที่เขาได้เผชิญ เรียนรู้ผ่านการลงมือทำและทำงานเป็นวิถี ที่สำคัญก็คือเด็กมี
ความสุขและได้สร้างสรรค์เมนูใหม่ ส่วนการวางแผนออกแบบเราประชุมกันแล้ว ครู บุคลากรในโรงเรียน
ประชุมเรื่องการปิดครัว ลำดับต่อมาทางโรงเรียนก็จะทำการประชุมกับผู้ปกครองของนักเรียน ซึ่งฟังจาก
เสียงส่วนใหญ่แล้วเขาก็เห็นด้วยกับทางโรงเรียน แล้วเราก็จะเริ่มเปลี่ยนแปลงห้องครัวเป็นพื้นที่ให้นักเรียน
สามารถเข้าไปเรียนรู้ จากนั้นจะอย่างไรดีถึงจะอยากเข้าไปเรียนตรงนี้ได้ เราก็จัดตารางเรียน
เปลี่ยนแปลงตารางเรียนของเราให้สอดคล้องและให้มีความชัดเจน โดยที่ตอนปลายของเราจะมีคาบ PBL จะมี
อยู่ 1 วันที่เรามีเรียน PBL อยู่ 3 ชั่วโมง มันเกินมา 1 ชั่วโมงแล้วเราก็เลยตกลงกันว่าวันจันทร์ถึงศุกร์เราจะ
ให้วิชา PBL มาอยู่ก่อนเที่ยงแล้วให้แต่ละชั้นรับผิดชอบการทำอาหารในเมนูที่เขาอยากจะทำให้เพื่อนใน
โรงเรียนรับประทาน แล้วเขามีความสุขในการลงมือและได้สร้างสรรค์อาหารเมนูใหม่ๆให้ มันก็เลยมีความลง
ตัวพอดีเลยกับตารางเรียนของเรา โดยที่เราใช้อันเดมนี้แหละแต่เพียงแค่ว่าเราเปลี่ยนแปลงปรับปรุงนิดหน่อย
ก็เหมือนกันกับที่ว่าแค่ขยับผลลัพธ์มันก็เปลี่ยน

ผอ.โรงเรียนบ้านสำโรงโคเฒ่า : ก็ยอมรับว่าเป็นปัญหาที่คิดไม่ออกมานาน ซึ่งปัญหาที่คุณครูเขานำเสนอ
นั่นก็คือปัญหาที่โรงเรียนของประสบอยู่ ซึ่งแม่ครัวของเราก็คือได้ว่าเป็นผู้มีอิทธิพลในหมู่บ้าน ถ้าเราทำอะไร
ให้เป็นที่ไม่พอใจก็จะสะท้อนต่อชุมชน แต่พอได้แนวคิดนี้แล้วก็คิดว่าต้นทุนของเราก็เริ่มจะมี มีก็คือ จากที่
เห็นนักเรียนได้ไปลงมือปฏิบัติกิจกรรมในห้องครัวแล้วเขาดูมีความสุขมาก เราก็คงคิดว่าทำยังไงเด็กถึง
จะมีโอกาสได้ไปทำเป็นประจำ ทีนี้ถ้าเราปิดครัวเราก็คงกำหนดให้ครูแต่ละชั้นนำนักเรียนไปเรียนเป็นวันๆไป
ในส่วนที่ว่าป็นอิสระกับนักเรียน คือ อาจจะให้นักเรียนเป็นผู้กำหนดว่าวันนี้ ห้องนี้จะกำหนดเมนูอะไร เขาก็
จะได้มีอิสระในการออกแบบ ในการคิด ส่วนในการทำก็ต้องค่อยเป็นค่อยไปเพราะว่าเราจะปล่อยให้เด็กทำ

เองเลยมันคงไม่ได้ ทั้งยังจะมีปัจจัยอื่นๆที่เราควบคุมไม่ได้อาจจะตามเข้ามา กลับไปเราสามารถกลับไปทำ
ได้ทันทีครับแต่ถ้าจะให้เปลี่ยนไปทั้งหมดเลยคงไม่ได้ เราจะทำการเปลี่ยนไปที่ละ Step

- Step ที่ 1 คือ ปิดครัว
- Step ที่ 2 ไปสร้างโรงครัว ซึ่งจริงๆเราก็มีโรงครัวที่มันเอออยู่แล้วแต่ถ้าไปเพิ่มเติมอีกนิดหน่อยมันก็จะดีขึ้นและโอกาสที่ดีก็คือวัตถุดิบที่เราไม่จำเป็นต้องไปซื้อเพิ่มเติม เราก็เอามาจากต้นทุนที่เราทำเป็นอาหารให้กับนักเรียนนี้แหละ ซึ่งมันจะต่อเนื่องทุกวันอยู่แล้ว ก็จะเป็นโอกาสที่ดี พลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส เด็กก็จะมีโอกาสได้ไปเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

อาจารย์สืบทัด น้อยดัด : ไหนๆพอ.ก็กล้าที่จะปิดครัวแล้วนะครับ ต่อไปพอ.ต้องกล้าให้สุด อย่างที่พี่เปาถามว่าจะให้เด็กทำอาหารใหม่ แต่ท่านพอ.บอกว่าให้เด็กทำเลยไม่ได้แต่ต้องค่อยเป็นค่อยไป ลองเปิดพื้นที่แล้วคราวนี้เอกมีข้อสังเกตพอ.ใช้เวที Workshop นี้เป็นการสร้างบางอย่างเพื่อไปแก้ปัญหาที่ยังเป็นเหตุอยู่แต่คราวนี้เราไปแก้ปัญหาท่านต้องย้อนกลับมามองที่เด็ก เพราะตอนนี้ท่านยังไปมองที่คนอยู่ ท่านต้องมองไปที่ตัวผู้เรียนว่ารุ่งอรุณเองให้เด็กทำอาหารเพราะอะไร เพราะว่าในทุกๆวันเด็ก พ่อแม่ คุณครูทุกคนต้องกินอาหาร เวลาที่จะกินก็ต้องเลือก เลือกที่จะกินอาหารดีๆ เลือกที่จะกินอาหารที่อร่อย นี่เป็นทุนที่อาจารย์ประกาศทรัพยากรยามชวนให้มองว่าเราจะสร้างรุ่งอรุณที่ให้เด็กมีทักษะชีวิตที่เขาจะได้อยู่ กินเป็น ฟังเป็น อยู่เป็นเพราะฉะนั้นท่านต้องพลิกวิกฤตตรงนี้เลย

โรงเรียนบ้านธาตุพิทยาคม

หลังจากที่เรามองพื้นที่โรงเรียนของเราแล้วเราก็ได้ลงความเห็นกันว่าเราจะทำ “เกษตร Learning Space” สำหรับโรงเรียนของเรามีต้นทุนก็คือ การมีชุมชนที่เข้มแข็ง มีปราชญ์ชาวบ้าน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีผู้ปกครองนักเรียนที่ให้ความร่วมมือ เรามีพื้นที่ว่างและมียางรถเก่า ทั้งยังมี Wifi ที่สามารถสืบค้นได้ทุกพื้นที่ภายในบริเวณโรงเรียนค่ะ

สำหรับเป้าหมายในการทำอันดับแรกเราก็ดูที่คุณลักษณะ 8 ประการ ที่จะเข้าไปที่ตัวนักเรียน ก็คือเราจับคุณลักษณะตรงนี้ แล้วก็มาดูทักษะ ซึ่งเราจะ

เน้นไปที่การใช้เครื่องมืออุปกรณ์และเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก เสร็จแล้วเกิดกระบวนการการทำงานเป็นทีมเกิดขึ้น เกิดการลำดับขั้นตอน วางแผนประเมินและปรับปรุง หลังจากนั้นก็จะเกิดทักษะเกี่ยวกับความรู้และบูรณาการได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพราะว่าการที่เราจะทำเกษตรเราก็ต้องดูว่าต้นทุนการซื้อของมันก็บูรณาการได้ทั้งคณิต ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและทุกกลุ่มสาระ

การออกแบบการเรียนรู้ คือ ตั้งโจทย์ปัญหาเลยล่ะว่าพื้นที่ว่างหน้าโรงเรียนของเราจะทำอะไรบ้าง ก็คือนำเข้าในที่ประชุมและเสนอ เกษตร Learning Space ต่อคณะครูที่โรงเรียนว่าเราจะทำไปในทิศทางไหน เสร็จแล้วก็แบ่งให้นักเรียนแต่ละชั้นที่คุณครูรับผิดชอบว่าเราจะให้นักเรียนทำอะไรให้เขาออกแบบว่าจะสร้างเกษตรในโรงเรียนของเราได้อย่างไร เสร็จแล้วก็ช่วยกันสรุปเป้าหมายว่าจะทำอะไร เมื่อได้เป้าหมายก็ประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อเตรียมอุปกรณ์และวัสดุที่จะนำมาสร้าง เสร็จแล้วก็ดำเนินการจัดทำ Learning Space แล้วติดตามผลว่าเด็กนักเรียนทำแล้วเป็นอย่างไรบ้างคะ และสำหรับการติดตามผลก็จะดูว่าสิ่งที่เราได้ทำไปนักเรียนชอบไหม แล้วนักเรียนได้เรียนรู้ตามเป้าหมายที่เราหรือเปล่า

คุณปิยาภรณ์ มัณฑะจิต (พี่เปา) : แล้วถ้าสมมุติว่าพี่เปาไม่ชอบเรียนเกษตร จะมีทางเลือกอื่นได้ไหม ?

ตอบคำถามเพิ่มเติม : ขออนุญาตเสริมนะคะ ความจริงแล้วตัวนี้เราได้วิเคราะห์กันว่าจะทำตั้งแต่ปีที่แล้วแต่ว่าเรายังไม่มีเวลาพอที่จะได้ปรับเปลี่ยน คือปัญหาตอนแรกมันเกิดจากการตัดต้นสัตตบรรณ ซึ่งมีปัญหาในการส่งกลิ่นเหม็น ต่อมาพื้นที่มันเลยโล่งและมันไม่สวยงามในทางเข้าโรงเรียน เราก็เลยจะปรับพื้นที่ให้เป็น Space ให้เด็กได้เรียนรู้ แต่ในเรื่องที่คิดว่าทำยังไงให้สนุกก็กำลังคิดอยู่ว่าจะทำยังไงให้เด็กเรียนเกษตรแล้วสนุกก็เลยอยู่ในการกระบวนการคิดอยู่ว่าต้องหาผู้รู้มาช่วยหรือไปดูผู้รู้เขาทำ อีอย่างคุณครูก็เป็นลูกเกษตรกรกันอยู่แล้วและนี่ก็คือต้นทุนอีกแบบหนึ่งเหมือนกันครับ

คุณปิยาภรณ์ มัณฑะจิต (พี่เปา) : ความจริงแล้วมันน่าสนใจนะคะ แต่ตอนที่อาจารย์อธิบายความแล้วมันเห็นภาพว่ามันเป็นฐานการเรียนรู้เกษตร แล้วเมื่อที่เราคุยกันว่า Learning Space มันไม่ใช่บอร์ดนิทรรศการ มันไม่ใช่ Playground และมันไม่ใช่ฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ แต่มันเป็น Space ที่สนับสนุนให้เด็กสามารถออกแบบการเรียนรู้ได้เอง ตรงนี้เด็กออกแบบการเรียนรู้ได้เองยังไง แต่สามารถเลือกเป็นกิจกรรมเกษตรก็ได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้นั้นต้องทำให้เด็กรู้สึกว่าเขามีอิสระในการออกแบบการเรียนรู้

อาจารย์อาจจะต้องกลับไปมองว่าการพัฒนาเด็ก หลักคิดของการพัฒนาเด็กอนุบาลเขาต้องพัฒนาอะไร พัฒนากายแล้วค่อยมาทำให้ฐานใจแข็งแรง แต่ความมีตัวตนของเขาต้องรู้ตัวก่อนว่านี่เป็นของ

ฉัน มีอะไรทำได้ แล้วถ้าเป็นอย่างนั้นอาจารย์อาจจะเริ่มจากฐานเกษตรก็ได้ แต่วิธีที่อาจารย์อธิบายความคล้ายกับห้องเรียน 6 ชั้นปีเหมือนกันหมด ซึ่งแบบนี้ไม่ได้ แต่ในโรงเรียนถ้าคุณครูอนุบาลเข้าใจแนวคิดหลักการนี้ เปลี่ยนวิธีพูดใหม่ งานสวมนั้นช่วยพัฒนาฐานกายเด็กอนุบาลได้อย่างไรและเป็นมูงานสวนนี้สำหรับเด็กอนุบาล แล้วเราต้องการให้เด็กอนุบาลทำอะไร ไม่ใช่การไปสืบทอดหรือฐานหัวแน่นๆเลย แต่เด็กอนุบาลต้องหยิบจับ นี่คือดิน นี่คือกลิ้งดิน นี่คือใบไม้ อย่าเพิ่งพุ่งไปถึงกิจกรรม ปัญหาที่หลุมดำของอาจารย์ทั้งหลายก็คือพุ่งไปที่กิจกรรม กิจกรรมมันพาคุณไปไหนมาไหน แต่ฐานคิดของคุณต้องแม่นก่อน กลับมาที่คำสั่งของกิจกรรมนี้ก็คือว่า เป้าหมายของการเรียนรู้คืออะไร เพราะฉะนั้นคุณต้องกลับมาอยู่ที่โจทย์อนุบาลว่าเป้าหมายของการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กอนุบาลคืออะไรและสิ่งที่คุณครูต้องการ คือต้องการสร้างกิจกรรมเกษตรเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กอนุบาล คราวนี้ถ้าถามคนทั้งห้องว่า เกษตรมันช่วยพัฒนาเด็กอนุบาลได้ไหม ถ้าแบบนี้เราจะตอบว่าได้และพยักหน้ากันทั้งห้องเลย เพราะมันทำให้โกได้ หยิบจับ พัฒนามือน้อยๆของเขา พัฒนา สัมผัสมีน้อยๆของเขา เพราะฉะนั้นฐานของเด็กอนุบาลคือพัฒนา Sense ต่างๆและกล้ามเนื้อต่างๆ เพราะฉะนั้นแปลงพื้นที่การเกษตรที่ขึ้นลงมันทำให้ได้เดินได้มั่นคง อาจารย์ต้องดึงกลับมาของโจทย์แต่ละชั้นปีแล้วอธิบายให้ได้ว่าเกษตรนั้นช่วยอะไร ดิฉันก็มีความเชื่อกับอาจารย์ค่ะว่าเกษตรนั้นมันช่วยได้ ช่วยพัฒนาแบบนี้แล้วทำให้เด็ก Enjoy มีความสุขกับการเรียนของเราได้ ยังไง เพราะฉะนั้นบางเรื่องที่เราเรียกว่าเป็น Learning Space มีโจทย์พัฒนาชัดก็จริงแต่ไม่เครียดนะคนละเรื่องกัน เพราะฉะนั้นดิฉันลองคลี่เรื่องของอนุบาลออกมาให้ละเอียดเพื่อให้อาจารย์เห็นภาพว่าแล้วเวลาอาจารย์เอาไปปรับในเด็กประถม วิธีคิดนั้นต้องกลับไปเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ แล้วแยกให้ออกระหว่าง Project Best กับ Learning Space ซึ่ง Learning Space มันใช้พัฒนาแต่พัฒนาโดยที่让孩子มีโอกาสในการออกแบบ แต่ครูต้องออกแบบสถานการณ์และเงื่อนไขที่ทำให้เด็กไปใช้ Space นั้นแล้วสามารถพัฒนาได้ตามเป้าหมาย

อาจารย์สืบทัด น้อยดัด : ก็ดิฉันตรงที่พี่เปาแชร์ตรงนี้ ผมว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กเล็ก แล้วที่จะให้เด็กเข้าไปเรียนรู้ผมมองว่างานเกษตรคืองานสวนอย่างพี่เปาบอก มันเป็นเรื่องสำคัญนะสำหรับเด็กเล็ก เพราะว่ามันแฝงอยู่ในเรื่องของพัฒนาการด้วย เรากำลังฝึกเด็กเราให้มีจินตนาการ เวลาเขาไปเข้าสวนท่านลองมองชีวามองเป็นเด็กอนุบาลว่าเขาจะมีจินตนาการ คุณครูจะได้เข้าใจว่าถ้าพาเด็กไปทำงานสวนแล้วเด็กจะได้เรียนรู้อะไร แนนอนมือที่พี่เปาบอกว่าได้จับและสัมผัส เขาใช้ผัสสะทั้ง 5 หรือผัสสะทั้ง 6 ที่มีอยู่ข้างในเข้าไปเรียนรู้ เพราะฉะนั้นเขาใช้หมดเลยและเขายังได้จินตนาการอีกว่าเขาได้ไปทำงานสวนไปปลูกผักนี้เขาก็ต้องรอคอยมีจินตนาการว่าผักนี้มันจะโตไปเป็นแบบไหน ท่านลองนึกนะว่าแม้แต่เรา

เป็นผู้ใหญ่เวลาเราไปซื้อต้นไม้ ต้นไม้มีดอกไม้สวยติดอยู่บนต้นไม้ต้นนี้ แล้วท่านก็เชื่อมั่นด้วยจินตนาการ เหมือนกันนะว่าถ้าซื้อไปปลูกที่บ้านมันจะเป็นยังไง จริง ๆ มันคือเรื่องเดียวกันแต่ให้มองในลักษณะเชื่อมโยงว่าสิ่งเล็กๆ แต่ผมขอบนะว่าสิ่งที่ทำเป็นงานสวนที่จะเอาเข้าไปให้เด็กได้ทำทุกระดับ แต่ทุกระดับแบบพีเพา บอกต้องไปคิดนะ เพราะผมมองว่าแต่ละเรื่องมันต้องมีความหมายกับตัวผู้เรียน แล้วเขาก็จะรู้สึกสนุกที่ไม่ได้ถูกใช้งานแต่เขาจะเอาตัวเขาเข้าไปทำงานผ่านพื้นที่ตรงนี้

โจทย์การบ้าน

อาจารย์คะทำงานมาชั่วชีวิตของการเป็นครู หลายคนปีหน้าก็จะเกษียณแล้ว แต่อยากที่จะถาม อาจารย์ทั้งหลายว่าที่ท่านแก่ประสบการณ์ขนาดนี้ ที่ท่านทำงานเป็นผู้อำนวยการ เป็นครูอยู่ในโรงเรียน จัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ท่านมีเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ของคนที่ท่านเรียกเขาว่าลูกๆของท่านอย่างไร ท่านหลับตาแล้วท่านเห็นภาพเด็กคนนั้นไหมหรือหลับตาแล้วมันมีแต่ความมืด อยากชวนท่านใคร่ครวญคิดว่าที่ท่านบริหารโรงเรียนมา ท่านเคยคุยกับครูจริงๆแล้วชวนกันมองจินตนาการของเด็กในโรงเรียนของท่านว่ามีบุคลิกยังไง ที่เด็กแบบนี้เขาเรียกว่าเด็กที่มาจากโรงเรียนของท่าน พอเห็นปุ๊บก็รู้เลยว่าเป็นลูกสาวของดิฉัน ดิฉันอยากจะให้ผอ.และครูกลับไปลองคิดว่าเด็กของเราจะมีบุคลิกอะไร จะเก่งอะไร สิ่งที่เขาแสดงศักยภาพเขาออกมาแล้วบ่งบอกว่าเป็นเด็กโรงเรียนเรา แล้วทุกโรงเรียนมานำเสนอในวันพรุ่งนี้...

เวลา 19.00 น. รับประทานอาหารค่ำและแยกย้ายพักผ่อนตามอัธยาศัย